

Els comtes-reis catalans

Alfons I el Cast (II d'Aragó)

Alfons, heretà els dominis paterns quan només tenia deu anys d'edat. Durant la seva minoria, foren el seu cosí Ramon Berenguer III de Provença, el senescal de Catalunya Guillem Ramon de Montcada i l'arquebisbe de Tarragona Guillem de Torroja, els qui l'orientaren i protegiren en el difícil ofici de Cap de la Corona Catalano-Aragonesa.

Hàbil governant i millor guerrer, les seves terres arribaren a estendre's de Tortosa a Niça. Volia integrar tota l'Occitània sota el ceptre català, però la batalla de Muret que perderia el seu fill i hereu uns anys després, tallaria en sec aquell procés evolutiu.

En realitat podem afirmar que el renom d'«El Cast» no li escau al nostre comte. Es sap de cert que tingué algun fill natural, i que en general, el seu comportament moral no fou massa recomanable. En el seu regnat floreix la lírica trobadoresca, especialment la poesia de tipus eròtic, de la que en fou un gran defensor. Tots els trobadors li tenien molta simpatia menys un: Bertran de Born. Aquest, en parlar del comte diu: «un rei flac». I molta raó tenia el poeta, doncs en realitat era «flac» en el doble sentit de la paraula, físic i moral. Tots els gravats i dibuixos que es conserven d'Alfons I, el representen alt i prim. La seva presència infonia gran respecte.

En aquesta època encara hi quedaven en el Principat algun comtat independent, com el d'Urgell, el d'Empúries i el del Pallars Sobirà. Malgrat tot, els catalans que poblaven aquests territoris, així com llurs comtes, es consideraven súbdits del comte de Barcelona.

Alfons el Cast es casà amb Sança, tia d'Alfons VIII de Castella. Aquests dos monarques es feren grans amics, arribant a signar pactes delimitant les seves conquestes com el pacte de «Cazola», signat l'any 1179, pel qual, es reservava als catalans la conquesta del País Valencià fins Alacant. Aquesta darrera ciutat i Múrcia eren de conquesta castellana. El Cast envià un exèrcit a València i si no hi logrà una absoluta victòria, almenys aconseguí que aquelles terres se li fessin tributàries com les Balears, que ja ho eren.

La reina Sança, que mostrava gran afecte per l'Ordre de l'Hospital, fundà a Sixena el primer monestir de monges hospitalàries. D'aquest monestir cal anomenar la gran portalada, de bell estil romànic.

Malauradament, el nostre comte morí a Perpinyà als quaranta-cinc anys. Mitjançant el seu testament, deixava a l'hereu Pere, la corona Catalano-Aragonesa incloent el Rosselló, i al segon fill, Alfons, els dominis occitans, Provença, Millau, Galvà, Rasès i Montpeller. El tercer fill, Sanç, o deuria morir jovenet o deuria ser inepte, doncs els llibres que hem consultat tan sols l'anomenen i només alguns. El següent, Ferran, fou monjo a Poblet. De les quatre filles, la primera anomenada Constança, es casà amb Aimeric, rei d'Hongria; però enviudà i es tornà a casar aquesta vegada amb el rei de Sicília, Frederic. La segona, Elionor, contragué matrimoni amb Raimond, comte de Tolosa. Sança, es casà amb el fill del comte de Tolosa que es deia Raimond, com el seu pare. Per fi, Dolça, fou monja al Monestir de Sixena.

Francesc i Joaquim Brustenga Etxauri

CAMIONES y TRACTORES

E B R O

Conducción Carnet 2.ª clase
Facilidad de pago: 36 meses

Venta y Servicio en:

Auto Granollers, s.l.

GRANOLLERS

AGENTE DE SEGUROS

Isidro Prat Bachs

Cies. d'Assurances Générales

Principe de Viana, 2, 1.º Tel. 270 21 98 Tel. 5

GRANOLLERS

RIELLS DEL FAY